

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Eliška Cihlářová, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Pavel Pavlík, JUDr. Petr Průcha a JUDr. Marie Žišková, o návrhu senátu **Krajského soudu v Brně** (35 C) na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a Okresním soudem ve Vyškově a senátem 30 Ca Krajského soudu v Brně, za další účasti: **1) Sitel, spol. s r. o.**, se sídlem v Praze 4, Baarova 957/15, zastoupené Mgr. Zbyškem Jarošem, advokátem se sídlem v Praze 4, Zelený pruh 95/97, **2) O. L.**, **3) T. L.**, **4) Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem v Brně, Žerotínovo náměstí 3/5, o zřízení věcného břemene, o žalobě vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 35 C 40/2007,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí bývalého Okresního úřadu ve Vyškově, ze dne 18. 11. 2002, čj. RPRÚP 415/02, ve věci návrhu na zřízení věcného břemene **je** soud v občanském soudním řízení.
- II. Usnesení Okresního soudu ve Vyškově ze dne 11. 1. 2007, čj. 4 C 299/2003 - 17, a usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2007, čj. 30 Ca 149/2007 - 23, **se zrušují.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 7. 12. 2007 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, a na výzvu doplněným dne 14. 4. 2008 se senát Krajského soudu v Brně (35 C) domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc, vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním, Okresním soudem ve Vyškově a senátem 30 Ca Krajského soudu v Brně ve věci žaloby vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 35 C 40/2007 týkající se zřízení věcného břemene.

Z předložených soudních spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Rozhodnutím Městského úřadu ve Vyškově ze dne 12. 9. 2002, čj. SU 1937/02/PO, byl zamítnut návrh účastníka 1) na zřízení věcného břemene pro stavbu „Tranzitní telekomunikační trasa, úsek Brno - Prostějov v okr. Vyškov“ na pozemek parc. č. 1664/1 v katastrálním území Pustiměř, jehož vlastníky jsou účastníci 2) a 3). Odvolání účastníka 1) pak zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil Okresní úřad ve Vyškově rozhodnutím ze dne 18. 11. 2002, čj. RPRÚP 415/02.

Proti rozhodnutí Okresního úřadu podal účastník řízení 1) žalobu u Krajského soudu v Brně, který ji usnesením ze dne 14. 2. 2003, čj. 30 Ca 7/2003 - 14, odmítl s tím, že napadené správní rozhodnutí je rozhodnutím ve věci občanskoprávní a že tuto věc je třeba projednat

v řízení podle § 244 a násl. o. s. ř. Krajský soud účastníka 1) současně poučil, že do jednoho měsíce od právní moci jeho usnesení může podat novou žalobu k místně příslušnému okresnímu soudu.

Účastník 1) se poučením krajského soudu řídil a podal dne 17. 3. 2003 novou žalobu u Okresního soudu ve Vyškově. Tento soud usnesením ze dne 11. 1. 2007, čj. 4 C 299/2003 - 17, řízení zastavil a dále rozhodl, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Krajskému soudu v Brně. V odůvodnění s odvoláním na judikaturu zvláštního senátu uvedl, že k přezkumu rozhodnutí ve věci věcného břemene jsou příslušné soudy ve správním soudnictví a nikoli soudy v řízení občanskoprávním, přičemž podle § 7 odst. 2 s. ř. s. je k projednání a rozhodnutí věci místně příslušný Krajský soud v Brně, protože posledním rozhodnutím ve věci je rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

Takto postoupenou žalobu pak usnesením ze dne 31. 7. 2007, čj. 30 Ca 149/2007 - 23, správní senát Krajského soudu v Brně odmítl. V odůvodnění odkázal na to, že po 1. 1. 2007, kdy nabyt účinnosti zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), je k řízení ve věci vyvlastnění příslušný krajský soud, který žalobu projedná v občanském soudním řízení, a to bez ohledu na to, že samo vyvlastňovací rozhodnutí bylo vydáno před 1. 1. 2007. Krajský soud proto účastníka 1) současně poučil, že do jednoho měsíce od právní moci jeho usnesení může podat žalobu dle § 244 o. s. ř. u příslušného krajského soudu.

Toto usnesení napadl účastník 1) kasační stížností, která je vedena u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 9 As 3/2008 a nebylo o ní dosud rozhodnuto.

Současně účastník 1) podal žalobu u Krajského soudu v Brně, která je vedena pod sp. zn. 35 C 40/2007. Ten jako navrhovatel pak podal v úvodu označený návrh na řešení kompetenčního sporu, v němž tvrdil, že v daném případě nelze použít závěry, které zvláštní senát vyslovil v usnesení ze dne 8. 6. 2007, čj. Konf 4/2007 - 6, neboť zatímco ve věci, v níž rozhodoval zvláštní senát, k vyvlastnění skutečně došlo, v předkládaném případě byl návrh na vyvlastnění z formálních důvodů zamítnut a k vyvlastnění tedy nedošlo. Za této situace nelze přenášet celé věcné projednávání a rozhodnutí až do občanského soudního řízení, neboť v případě kladného rozhodnutí, tj. vyvlastnění nemovitosti, by se věci poprvé meritorně zabýval v rozporu s ústavními principy dělby moci až soud v občanském soudním řízení a nikoli správní orgán. Ustanovení § 28 zákona o vyvlastnění je tak zapotřebí vykládat restriktivně, tedy že se vztahuje pouze na věci, kde k vyvlastnění před správním orgánem skutečně došlo; jen tehdy lze věc v občanském soudním řízení opětovně projednat (viz díkce § 244 odst. 1 o. s. ř.).

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Jak správně ve svém návrhu poznamenal navrhovatel, otázkou věcné příslušnosti soudů k přezkumu zákonnosti rozhodnutí o vyvlastnění po 1. 1. 2007 se zvláštní senát již zabýval. V usnesení ze dne 8. 6. 2007, čj. Konf 4/2007 - 6, publikovaném pod č. 1312/2007 Sb., totiž bylo vysloveno, že počínaje účinností zákona o vyvlastnění, tj. ode dne 1. 1. 2007, zanikla příslušnost správních soudů k přezkumu zákonnosti rozhodnutí o vyvlastnění ve správním soudnictví. K řízení jsou nyní příslušné soudy v občanském soudním řízení, a to soudy krajské, které přitom procesně postupují podle části páté občanského soudního řádu (§ 244 a násl. o. s. ř.). To, že vyvlastňovací správní akt byl vydán před rozhodným datem, na tom nic nemění, protože

zákon o vyvlastnění tuto otázku v přechodných ustanoveních nijak odchylně neřešil; proto se od rozhodného data užije v plném rozsahu nová právní úprava.

Na toto rozhodnutí pak navazuje usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 34/2007 – 15, v němž bylo vysvětleno, že věci vyvlastnění (§ 28 zákona o vyvlastnění) je třeba rozumět jak případy, kdy správní orgán návrhu na vyvlastnění vyhověl, tak případy, kdy jej pro nesplnění zákonných podmínek zamítl. Podstatné je, že se správní orgán věcí zabýval meritorně, a nikoli již výsledek tohoto věcného posouzení.

Zvláštní senát zde vycházel ze svého dřívějšího usnesení ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 22/2008 - 8, které se sice týkalo věci jiné (vklad práva do katastru nemovitosti), avšak jeho obecné závěry je třeba aplikovat i na tuto věc. V tomto usnesení totiž zvláštní senát dovodil, že v řízení dle § 244 a násl. o. s. ř. soud může rozhodovat o tom, zda vklad práva měl či neměl být povolen a nikoli pouze o tom, zda mělo či nemělo proběhnout správní řízení. Podmínkou řízení dle části páté o. s. ř. je tedy, že správní orgán rozhodl *in merito*. Naopak přezkoumání rozhodnutí, jímž katastrální úřady odmítly rozhodnout o vkladu do katastru nemovitostí (např. řízení bylo zastaveno pro nedostatky návrhu na vklad) náleží do správního soudnictví.

V nyní projednávané věci správní orgán posuzoval, zda je dán důvod vyvlastnění, přičemž dospěl k závěru, že tomu tak není, neboť zřízení věcného břemene je požadováno na stavbu již provedenou. Nejedná se tedy o případ, kdy by správní orgán odmítl o věci samé rozhodnout (např. pro vady návrhu na zahájení správního řízení) a řízení bylo z tohoto důvodu zastaveno. V řízení podle části páté o. s. ř. je tedy možno se domáhat nejen negativního rozhodnutí o vyvlastnění v případě, kdy k vyvlastnění došlo, ale i naopak vyslovení vyvlastnění soudem (zde zřízení věcného břemene), pokud bylo ve správním řízení o návrhu rozhodnuto věcně negativně.

Vzhledem k výše uvedenému proto zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o věci je příslušný soud v občanském soudním řízení.

Dalším výrokem pak zvláštní senát zrušil nejen usnesení Okresního soudu ve Vyškově ze dne 11. 1. 2007, čj. 4 C 299/2003 - 17, které se opírá o nesprávný závěr, že rozhodnutí náleží do správního soudnictví, ale i usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2007, čj. 30 Ca 149/2007 - 23, které na toto nesprávné usnesení okresního soudu navazuje.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Okresní soud ve Vyškově bude proto pokračovat v řízení o padané žalobě; bude na něm, aby v něm především posoudil svoji věcnou příslušnost (tedy věc postoupil příslušnému krajskému soudu, jakožto soudu jednajícím v občanském soudním řízení – srv. § 28 odst. 1 zák. č. 184/2006 Sb.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. září 2008

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu